

DEO OPTIMO, MAX.
UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda, in Scholis Medicorum, die Martis,
25 Februarii, 1727, à sexta ad meridiem.

M. JOANNE-BAPTISTA DU BOIS,
Doctore Medico, Præside.

An fetus extra uterum genitus, salvâ matre, possit excludi.

I.

IU MANI corporis cuique parti suum obtigit munus ;
sua cuique ad illud gerendum idonea conformatio,
convenientiūmque instrumentorum supellex est assignata. Sapientissimæ hujus providentiae argumenta quæris ?
Lustrandus tibi à capite ad calcem *microcosmus*. Ramo-
rum vide cum trunco proportionem , ossium machi-
nam totam sustinentium articulosam compaginem ,
muscularum ea moventium hypomochlia & in utramque partem inser-
tiones , cavitatum in corporis longitudine conspicuarum ordinem , has

A

circumscribentium parietum firmitatem, viscerum intus latentium positionem, structuram, connexiones, vasorum multiplicis nominis & offici commetticia, distributiones: plenam consilii operam ubique deprehendes. Nec tamen eò deducenda res est, ut in illâ partium symmetriâ nihil impunè mutari posse inferatur. Mirari licet Naturæ sibi plerumque consentientis æquabilitatem; ludentis aliquando varietas non est inquinanda nomine criminoso. Quid noxæ intulerunt ^a modò xxi, modò xxv, modò xxvi in thorace costæ, ^b unicus aliquando testis, interdum trinus, item ^c unicus ren, cor ^d bifidum, ^e planum, in pectore ^f omentum & ^g ventriculus, ^h jecur in sinistro, lien. in dextro hypochondrio, vel in ⁱ medio ventre, ^k in cervice vertebræ vi, viii; in dorso xi, xiiii; in lumbis iv, vii. Non tantum variat, absque damno sanitatis, organorum fedes, magnitudo, numerus, figura; sed eorumdem quoque munia, citrâ detrimentum corporis, alterantur. An morbi fuerunt hominis ^l ruminatio; ^m album chylî non de-lens colorem; ⁿ filum sericeum in supercilio mulieris vegetans; ^o rubus florens in Hispaniæ Pastoris abdomen, ^p aliaque Humanæ in carne videntes planta? Hæc & alia consimilis notæ phenomena, satiùs Naturæ novitates dixeris, quām errores. Quin & menstruæ purgationes ^q è gingivis, ^r è dentis alveo, ^s è palpebris, ^t è stomacho, per vomitum, ^u è mammarum papillis, ^x è crure ^y pedibûsque proruperunt. Non ideo funestæ. Suas etiam conceptio habet mutations, tûm ratione ipsius geniti fœtus, ut plurimum iunoxias, tûm suscipientis loci respectu, quæ tametsi pericolo non prorsus vacant, pro lethalibus tamen certò non sunt habendæ. Quoad prius ^z genitrix genus; in promptu est monstrorum familia multiformis. Posteriorem ordinem quod spectat, apertorum cadaverum historiae prostant. ^z In ovario muliebri vifa sunt ^z iubua. Ex quo inferas ova in ipsis testibus adhucdum nidulanta, quandoque fecundari, non autem virili semini semper obviam ire. & In tubis uteri fœtus inventi sunt, unde appendices illas oviductum vices gerere palam est. ^{*} Grandiores etiam fœtus in ipso abdominis cavo reperti sunt, absque ullâ uteri vel rupturâ, vel cicatrice. Hinc varias corporis partes excipiendæ, fovendæ & alenda genitrix habiles esse concludas. Talis

^a Columb. l. 15. Anat. Gal. adm. Anat.

^b 8.

^b Borell. Cent. 2. Obs. rar. 60.

^c Columb. l. cit. Rhod. Mant. Anat. ad

^d Th. Bartholin. 32

^d Th. Bartholin. Cent. 1. Hist. Anat. 67.

^e 1d. ibid.

^f Th. Barth. Cent. 6. Hist. Anat. 55.

River. Cent. 4. Obs. 67.

^g 1d. ibid.

^h Th. Barth. Cent. 2. Hist. Anat. 29. Stalp.

Cent. 1. Obs. rar. 37.

ⁱ 1d. ibid.

^k Columb. l. cit.

^l Rhod. Cent. 2. Obs. Med. 59.

^m Borell. Cent. 1. Obs. rar. Med. Phys. 25.

ⁿ 1d. Obs. 10.

^o 1d. ibid.

^p Massac. l. de Lymph. Pug.

^q Zact. Lust. Brax. Med. adm. l. 1.

^r Ronff. de primord. vit. Hum. c. 28.

^s Stalp. Cent. 1. Obs. rar. 19.

^t 1d. Cent. 2. Obs. 17. Lang. l. 1. Epif. Med. 40.

^u Donat. l. 1. de Med. Hist. mir. 6. 2.

^x Rhod. Cent. 3. Obs. Med. 50.

^y Th. Barth. Cent. 1. Hist. Anat. 16.

^z San. Mauric. Epif. ad D. De la Clo-

ture. Mem. de l'Acad. des Sc. 1702.

^{*} Riolan. l. 2. Anthrop. c. 35.

^{*} Voyage de Monconn. to. 2. Hist. fœti-

Muffip. Senguier. de ostent. Dol.

3

soboles, matre superstite, nondum prodierit: esto. Quin prodeat aliquando, quid verat? An ebeit clausum undeque conceptaculum? Non ideo desperabis prægnanti, modò, qua detur exitus, via possit aperi. An mala consectaria formidas? Num fluxionem *lochiorum*, forsan, te sic præfigiente, defuturam? Nimirum sanguinis, avulsâ placentâ, jacturam? Inani premeris pavore, si hæc, in proposito casu, magis non sint ominosa, quam in editione prolixi loco legitimo suscepit.

I I.

VULGAREM concipiendi pariendique normam considera. *Systēma* generationis ab exordio resumere nec locus, nec animus est. Uteri duæ sunt appendices, tubæ *Fallopii* nuncupatae. Sic dicantur (non imus inficias) quandiu hominum propagationi dabitur opera. Æternum hoc laudis monumento sectoris oculatissimi perfruantur Manes; quamquam illæ uteri *anaphysus* nec ^a *Aëtio*, nec ^b *Galen*, furent ignotæ. Prodeunt ab uteri fundo, laterales, utrimque una. Geminum veisus testem producuntur, non æquabili cavitatis amplitudine, sed angustiori principio, mox diametro latiori, tūm rursus æctiore ductu, ac demum extremo, instar infundibuli laciniati, patulo. Uterus, Naturæ non pñnitendus ager, creditum sulco virile semen excipit: flaccidæ prius tubæ, titillante sensu voluptatis, eriguntur, patentiores, longiores, atque adeò testibus viciniores, laciniatâ suâ parte, fiunt. Simili modo arrecta infundibuli fimbriæ testem sic apprehendunt, ut hujus anteriori parti superiori tubæ orificium exquisitè applicetur. A crassioris vehiculi compedibus expedita genitalis aura, quâ datur iter, per unicum plerumque cornu, ad *ovarium* profilit: hujus primò involucrum, mox oppositi ovi pelliculas penetrat: contentus humor novi hospitis ingressu agitatur; vesicula distenditur, jämque ad angustias redacta, eruptionem molitur. A tergo & à lateribus premunt tūm vicinæ vesiculæ, tūm ipsa testiculi substantia. Quocircà fœundatum ovum anterius, ob minorem ex hac parte renixum, fertur, & è loculo suo dejectum, in obvium tubæ foramen delabitur. Emensa canalis viâ, in uterum tandem decidi; ibi denuò expanditur; evolvitur animalis rudimentum; velut actis ab umbilico & exteriori cortice radicibus, amplectenti visceri adhærescit; exurgunt placenta, *chorion*, *amnios*; fœtus alitur, crescit, usque dum carceris impatiens sui, prodeat in lucem, plerumque nonimestris. At quo tempore masculini feminis afflatus perculsum ovum è cellulâ suâ demum eliditur, si huic ostium tubæ minus accurate correspondet, ob remissam tūm canalis totius, tūm præcipue fimbriarum intentionem; quid indè? A tramite, solito deflexit *κύνη*; inter abdominis viscera incidit; in eo, licet alieno, domicilio foveatur; exerts, non secùs ac in uteri sinu, funiculi principiis, fœdus init cum vicino aliquo viscere

^a *Tetrab.* l. 4. *Serm.* 4.

^b *De us. part.* l. 14. c. II. & l. de diff. ut. c. 3.

4

peregrinum *μεταν*, fututique satagens commeatiss, per insertos placenta surculos, commercium sibi cum matre necit. Ubi priori modo se habuit conceptio, fœtusque in utero debitum adeptus est incrementum, quid optandum supereft ? 1°. Ut partum promoveant aquarum eruptione lubricatum iter, constantes matris vires validique nifus, prolixi exiturientis robur, situs idoneus mediocrisque magnitudo. 2°. Ut, edito infante, membranæ, quibus fuit involutus, simul cum integrâ placentâ statim extrahantur, ne, perstante uteri distensione vasorumque sanguiferorum ihiatu, puerperæ fugiat, cum crurore, vita. Debitâ quippe contractione prius non fruitur uterus, quâm fuerit omni sarcinâ liberatus. 3°. Ut per gestationem ab utero imbibita succi redundantis colluvies egeratur, ne in corporis habitudinem reflua, turbas moveat, nimirum nunquam declinandas cautione. Tota igitur eò vota collimant, ut sobolis egressus procuretur, sanguinis impetus arceatur, debita *lochiorum* fluxio consequatur. Hæc tria si obtinueris, nil est ferè, quod me tuas. In exclusione fœtus extrâ uterum generati, cur plura desideres ad securitatem ? Conditionum earumdem si quam, in priori negotio, parvi faciendam interdum esse arbitraris, cur semper, in posteriori, omnium cohærentiam scrupulosior exquiras ?

I I I.

PRÆGNANTEM fistamus hic mulierem, doloribus, instantem partum prænuntiantibus, vexatam. Fervet labor, vegeti sunt motus, longa pressaque tortima; nihil tamen erumpit, non aqua, non infans. Quâ se proriperet abdominis antro coercitus homuncio ? Unicam hanc mali causam qui opinando accuset, adstantium nemo; qui dubitando suspicetur, nemo; qui vel imaginando assequatur, nemo. Quod rarissimè contingit, præcognitum difficillimum est, non quia præviis caret sui notis, sed quod inexpectata rei signis parum simus intenti. Quam statuimus gestationem ab initio meditemur. Primit mensibus mulier nostra suæ graviditatis non fuit conscia: nec enim nauseas vomitûsque prægnantibus familiares experta est, nec menstrua periodicè fluere desierunt. Insolenti more venter intumuit, non prominente videlicet *hypogastrii* mediâ parte, sed alterutrâ laterali regione. His sedulò perpensis, quidni de genuino partus impedimento Medicus cogitaret ? Quidni, mysterii alacer indagator, vaginam diduceret, sagacique manus exploratione, vacuitatem uteri compireret ? Eò si devenerit, non est cur hæreat. Sectio abdominis matris salutem pollicetur, ipsique forsan infanti. Huic namque, membranis & placenta facilem inficta plaga sternet viam; quibus expromptis, dilatatuim prius *peritonæ* distensique musculi restituentur, vasa matris in placentam aperta compriment, eorumque orificia partim proprio suo colapſu, partim viscerum fœtus incremento dimotorum reductione, occludendo, validum struent aggerem crux. *Lochis* deinceps, ab infertione placenta proficiscentibus ventris incisio dabit iter. Erit fânc solitâ parcior egestio, sed non minus idèo salubris. Pari eventu res poterit audenti suc-

cedere , ubi fœtus vel in *ovario* , vel in alterutrâ tubâ nutritus , mole ac pondere sensim auctis , latibuli sui texturam diffregerit , confessimque in ventris ima coquuerit . Qui præcipitem hojusmodi calum feliciter animadverterit (nec animadversio illa speculatoris arretri captum planè superat) sectione superiùs indigitâ non præpostere succurret . Age verò : conceptionis insolita fedes nullo designetur indicio . Exitus diù quæsitus tripudianti proli vel timidè , vel inconsultè denegetur . An est idcirco despontenda liberatio prægnantis ? Procul hinc effera in præagiendo crudelitas . Procul hariolandi terrifica libido . Quam recusaverit opem Ats rudis & improvida , eruditior olim Natura præstabit . Hæc etenim ^a suomet freta consilio , ad obscunda munia idoneas motiones , seu ^b sic interpretante Galeno , vias sibi parat , ac licet ætañitores , qua convenienter efficere habilis est . Impervio remanebit in specu peritura proles ; vitali orbata succo mortietur , postquam à nutritio viscere distracta placenta fuerit ? Mox , unâ cum suis involucris & iis , quos continent , humoribus , confusisque tûm suo , tûm materno sanguine , corrumpetur . Versa postmodum in stygiam acrimoniam putredo , mordacibus armabitur aculeis , quibus vel in intestini recti canalem , vel in internam abdominis superficiem evibratis , quamcunque sit partem lacerissitura , corrodendo sensim deteret perfodiéisque , ossium , quamvis tenellorum , affictu non parùm juvante . Carcere demum perrupto , quâ data porta , sanies , vel ossiculum aliquod emerger , ac deinde , quâ monstratum iter fuerit , sarcina tota educetur . Sic intus conclusus hostis amico expediet se bello , turbâque jamdiù in corpore sanguientes ulcere salutari componet . Ultrò quippe fatemur hanc petagi tragœdiam vix posse , quin dira malorum oboriatur cohors . Universa nimis viscera interflua sentina contagio venenantur , suscepitam labem succis perlentibus imprimunt , vitiisque per vasa serpente , motuum omnium æquabilitatem , secretionum ordinem , singularium functionum integratatem lædi necesse est . Hæc dûm premunt angustias , fracta quandoque Naturæ vis in medio concidit opere ; at firmiori sæpè nixa talo colluctatur , circumstantia pericula strenuo labore propulsat , quodque noxiū est . viætrix amolitur .

IV.

VEL opere Cæsareo , tempestivè celebrato , vel insuetis viis , solo Naturæ beneficio adaptatis , quot ab Orci faucibus ereptæ sunt matres ! Numerum discant ab expertis viris , si qui sunt propositæ curationis utriusque detrectatores ; nec , superbè increduli , sua confidentiis adhaerant pertinacia , quâ syncerae testantium auctoritati . Mulieres quâ plurimas , utero cæso , liberatas a varii memorant Scriptores . Cùm autem istud auxilii genus neglectum est ; fœtus exitum , per iter naturale , nequicquam molitus , uterum sæpè disruptit , subortoque forinsecus apostemate , frustatim ejectus est , modò per ^b ilia , modò per ^c *Hypochon-*

^a Hipp . l . 6 . Epid . Sect . 5 . text . 2 .

^b Comm . in eund . loc .

^c Misald . Cordat . Skenk . Rosset . &c;c .

^b Lang . l . 2 . Epist . Med . 39 .

^c Th . Barish . de inf . parti . Hum . viis .

§ . 12 .

dria, nonnunquam per ^d umbilicum, aut ^e locum umbilico vicinum, aliquando per ^f inguina, interdum per ^g alias ventris regiones, non raro per ^h anum. Quid quoddi visa fœmina est, quæ cum atrocissimis doloribus, puerperio, ut videbatur, instante, premiceretur, nihil tamen enixa est, ob transitum fœtus ab utero perfracto in dextrum *hypogastru* latus ^z Sedatis postea torminibus, ita convaluit, ut rursus fœcit gravidata. Elapso gestationis cursu, fœtus alter, priori non felicior, simili rupturæ in imum ventre in sinistrorum protrusus est. Uterque demum, interjecto trium quatuorve mensium spatio, foras emissus est, ille per obortam sponte in dextro umbilici latere suppurationem, hic per vulnus inflictum lateri opposito, ubi tumor, subiectam calvariam indigitans, eminebat. Quam porro suademus sectionem, cùm Cæsareâ confeiamus. Multoties hæc prospere cessit, quamquam incidentus uterus fuit, parturiente pro-pemodum extincta. Quanto fortunatorem opperiri fortem licet, ubi nondum contritæ sunt laborantis vires, nihilque, præter abdominis tegumenta, vulnerandum est! Haud aliter de fœtum semiputridis corporibus, per apostemata, ulcerâ-ve rejectis ratiocinandum est. Insuder enim, quantum voluerit, ^k *Rossetus*, ut ostendat à læsionibus uteri œconomia animali certam non intentari perniciem. Abscisso hoc viscere, plures fœminæ vixerint, ipso vindice ^l *Paulo Aeginetâ*. Confitendum tamen est in illo molimine, quo fœtus ex legitimo conceptionis sinu, per infuetas vias eliminatur, nihil esse periculosum magis, quam uteri putredinem, vel rupturam. Et sànd, si levissima uteri levicilia naureas ac vomitus enormes quandoque parit, ut in recens gravidatibus plerumque contingit; si vitiis cuiuspiam liquoris in vasis uterinis mora dolores atrocissimos, inflammationes, anhelitus, singultus, phrenitides, convulsiones, reliquumque hysterice passionis comitatum inducit: ab eodem viscere putrefacto, vel summâ cum violentiâ perrupto, quam graves imminent affectus! Facilius igitur ac tutius fœtum emortuum à quovis alio abdominis recessu, quam ab uteri claustro, industrius Naturæ vigor per abscessum ejeccurus est. Nec futilis animum remordeat cura de *lochiorum* materie dudum coercitâ, vel copiâ sanguinis è vasis fœtum quondam nutrientibus deciduâ. Quamvis horum in partu naturali maxima sit habenda ratio, præ cæteris tamen assidentibus malis, ea minimi fiunt momenti, ubi fœtus in conceptaculo suo mortuus retinetur putrefactique, per hiatum ulceris abigendus. Sim autem ea semper esse consideranda autumas, ne spem abjicias omnem, superius tecenitæ suadent curationes.

<small>d</small> <i>Albuc.</i> l. 2. <i>Chir.</i> c. 76. <i>Donat.</i> l. 4. <small>e</small> <i>Med.</i> <i>Hist.</i> mir. c. 22. <small>f</small> <i>Med.</i> <i>Hist.</i> mir. c. 22. <small>g</small> <i>Med.</i> <i>Hist.</i> mir. c. 22. <small>h</small> <i>Ronff.</i> <i>epiph.</i> <i>Med.</i> 1. <i>Tulp.</i> l. 4. <i>Obj.</i> <i>Med.</i> 40. <small>i</small> <i>Maniold.</i> <i>de part.</i> <i>prodig.</i> <small>j</small> <i>de part.</i> <i>Caf.</i> <small>k</small> <i>Lib.</i> 3. c. 72. <small>l</small> <i>Lib.</i> 3. c. 72.
--

AR GUMENTORUM antiqua promptuaria quid sollicitè per-scrutamur, cùm recentior arta arma nobis Vulcania ministret? Pro dupli ratione, quâ ex abdomen fœtum educi posse monuimus, & ha-bemus geminum, propriâque pharetrâ telum gerimus duplex, quod sco-pum utrimque feriat.^a Mulier triplici partu abortuque totuplici jam de-functa, denuò concepit, mense Maio, ann. 1701. Tertio mense gestatio-nis, urgebat acutissimus lumbi dextri dolor. Sensim sedatus, quarto mense penitus evanuit. Septimo recruduit sub jecore, cum spirandi maximâ dif-ficultate. Hærebat ibidem tumor, qui visum, non elatus, fugeret, sed premente perciperetur manu. Nono mense in *hypogastrum* detrusus est. Paulò post invasit febris, & miseram quatuor menses continenter depa-ta est, numerosâ *Symptomatum* levius ceterâ. Inter quæ præcipue move-runt admirationem officula fœtûs cum saniosis alvi fæcibus dejecta. Ægram adivit noster Cl. *Littrius*, fœtusque ossa omnia & carnes putredine dis-solutas, per intestini recti ulcus pérque podicem, extraxit. Hic sanè fœtus in utero non fuerat nutritus, vivit tamen adhucdum & valet fæ-mina, laborisque lata narrat sciscitanti. Nec minùs prosperâ fruuntur va-letudine Rustica quadam, propè *Sanlaudum* in *Neubriâ* degens, quæ cùm ad extremas esset angustias redacta, præ doloribus assiduis, partium in-feriorum tumore ac duritie, decumbendi, sedendi, standique impotentia, urinæ & alvi continuâ suppressione; intestini recti canalem, anique *spineblerem* sibi scalpro incidi passa est; quâ viâ prodiit, cum velamento & placenta, specie quinquemestris infans, mortuus quidem, nequa-quam vero corruptus. Hanc-ce operationem ab ipsomet Chirurgo ac-ceptam, Medicique, quo assistente celebrata est, testimonio confirma-tam, publici juris^b fecimus, & infante non ex utero, sed ex abdo-minis cavo eductum fuisse diximus. Indè nobis intentata lis est, quæ ci-tam increpet Parisiensis Medici credulitatem. Quid novum, clamant fidei nostræ censores arguti, quid mirum, si utero comprehensum corpus per podicem exivit? Non intestinum modò, sed uterum ipsum, propter viciniam, incauta secuit Artificis manus. At quo tam solers conjectura nititur ar-gumento? Matri moriendum fuisse audacter asserunt, si fœtus ex ab-domine fuisset exemptus. Quid ita? Uterus, inquit, eam obtinuit strukturam, ut quâ facilitate distenditur, eâdem contrahatur. Expulso proiudè partu, statim coarctatur, vasorum, ob placenta revulsionem, hiantium ora constringuntur, sanguinis elatiplu præpeditur, puerpera fer-vatur. Sed in abdomen deficit apta requisita contractioni virtus. Igitur à quâcunque hujusce cavitatis parte refixa placenta fuerit, sanguiferi du-ctus patuli manent, cruxremque nullo cohibente repagulo, vita fons exhauditur. Verum observatis, quæ sequuntur, tenuior ista *Physiologia* vanescit. Fœtus utero conclusus in placentam suam aperta vasa maximè

dilatat. Hæc enim cum uteri texturam ingrediantur, quæ proportione ampliatur ille, distendi quoque debent. Placentâ visceri cuipiam extrâ uterum annexâ, proli alimentum deferentes tubuli non eâdem ratione dilatantur. Crescente quidem fœtûs mole, *peritoneum* musculari abdominis expanduntur; sed quid expansio illa confert ad arterias contentorum viscerum explicandas? Petitur hinc ratio manifesta, cur fœtus in abdome debitum vix queat incrementum adipisci. Hinc demùm evidens est multò leviori compressione sanguinem fisti, si ex abdome, quæ si ex utero fœtus erutus est. Talis autem constrictio undè sit expectanda, jam declaravimus. Ruit igitur contumeliosa, quæ nos lacestrivit, subtilitas, eaque parùm moti, concludemus:

Ergo fœtus extrâ uterum genitus, salvâ matre, potest excludi.

Domini Doctores Disputaturi.

<i>M. Franciscus Bailly.</i>	<i>M. Petrus - Antonius Lepy.</i>	<i>M. Philippus Hecquet, antiquus Facultatis Decanus.</i>
<i>M. Andreas Delaleu.</i>	<i>M. Elias Col de Vilars, Regis in ejus Castello Medicus ordinarius.</i>	<i>M. Joannes - Baptista Chomel, Medicus, Regis ordinarius & Regie Scientiarum Academiae Socius.</i>
<i>M. Antonius le Moine.</i>	<i>M. Henricus Besnier.</i>	<i>M. Philippus Caron, antiquus Facultatis Decanus.</i>

Proponebat Parisiis, JOANNES-BAPTISTA BOYER,
Massiliensis, Baecalaureus Medicus, A. R. S. H. MDCCXXVII.
à sextâ ad meridiem.